

UDRUGA PROFESIONALNIH VATROGASACA HRVATSKE

Ksaverska cesta 107; 10 000 ZAGREB
Telefon 01/4646-398, Internet: <http://www.upvh.hr>
Fax: 01/4646-398, E-mail: upvh@zg.t-com.hr
OIB: 15336596736 Žiro račun: HR 8323400091100226764

Zagreb 11.05.2026.

Hrvatska vatrogasna zajednica n/p glavnog vatrogasnog zapovjednika

Selska cesta 90a
10.000 Zagreb

Predmet: Prijedlog Nacionalne strategije razvoja vatrogastva za razdoblje 2025. do 2034. godine - daje se mišljenje

Indirektno smo došli do prijedloga Nacionalne strategije razvoja vatrogastva za razdoblje 2025. do 2034. godine, a kako smo strukovna Udruga kojoj je u interesu kvalitetan i učinkovit razvoj vatrogastva s dobrom namjerom da se ovaj strateški dokument napravi kvalitetno, slobodni smo ukazati na neke nedostatke predložene Nacionalne strategija razvoja vatrogastva za razdoblje 2025. do 2034. godine.

Napominjemo da je područje strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske uređeno je slijedećim dokumentima:

1. Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske („NN“ 123/17 i 151/22.),
2. Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine („NN“ 13/2021.),
3. Uredba o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave („NN“ 37/2023.),
4. Pravilnik o provedbi postupka vrednovanja akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave („NN“ 44/2023.),
5. Pravilnik o rokovima i postupcima praćenja i izvješćivanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave („NN“ 44/2023.),
6. Pravilnik o izobrazbi u području strateškog planiranja i upravljanja razvojem („NN“ 44/2023.),

Člankom 1. stavkom 2. Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske („NN“ 123/17. i 151/22.) je utvrđeno:

„(2) Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se na odgovarajući način na akte strateškog planiranja čija je izrada, donošenje, praćenje, izvješćivanje i vrednovanje propisano posebnim zakonom.“

Posebnim Zakonom o vatrogastvu („NN“ 125/19.) člankom 48. stavcima 4., 5. i 6. utvrđeno je slijedeće:

„(4) Nacionalna strategija razvoja vatrogastva sadrži **opis i analize postojećeg stanja vatrogastva u Republici Hrvatskoj**, glavne ciljeve, prioritete, međunarodne obveze, pravni okvir te instrumente i mjere provedbe, kao i nositelje i odgovornosti i elemente ocjene.

(5) Nacionalnu strategiju razvoja vatrogastva izrađuje Hrvatska vatrogasna zajednica, donosi Hrvatski Sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske na razdoblje od deset godina.

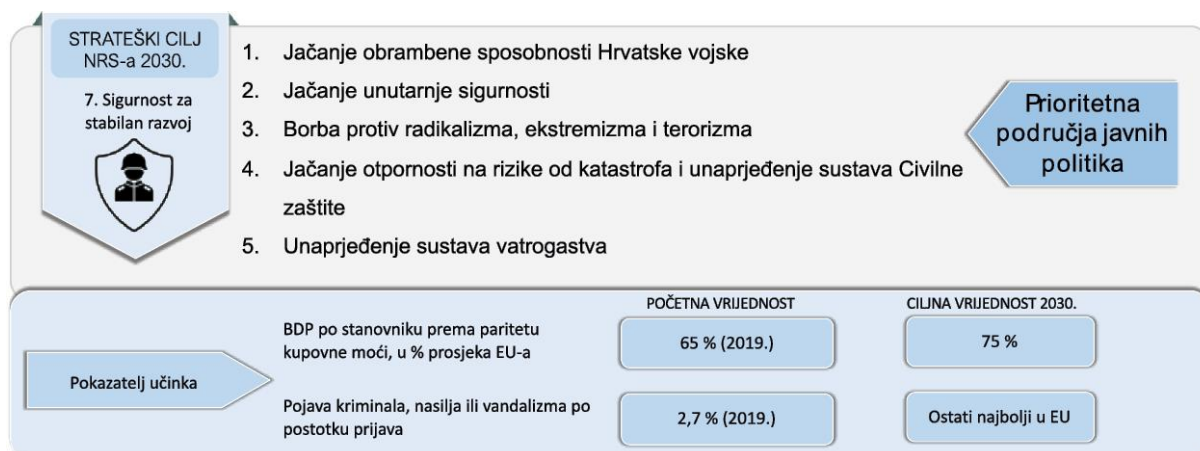
(6) Vlada Republike Hrvatske jednom u četiri godine podnosi Hrvatskom saboru Izvješće o stanju vatrogastva u Republici Hrvatskoj.“

Prema navedenom na Nacionalnu strategiju razvoja vatrogastva na odgovarajući način se primjenjuju svi gore navedeni dokumenti, te sukladno tome Nacionalnu strategiju razvoja vatrogastva treba urediti tako da zadovoljava naprijed navedene dokumente.

Prema članku 3. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske („NN“ 123/17 i 151/22.), sustav strateškog planiranja i upravljanja razvojem temelji se na načelima **točnosti i cjelovitosti, učinkovitosti i djelotvornosti, odgovornosti i usmjerenosti na rezultat, održivosti, partnerstva i transparentnosti**. Navedena načela su detaljno definirana člancima 4., 5., 6., 7., 8. i 9. navedenog Zakona pa u tom smislu i Nacionalna strategija razvoja vatrogastva mora zadovoljiti navedena načela, što u predloženom dokumentu nije učinjeno, a pogotovo nedostaje Načelo točnosti i cjelovitosti te Načelo učinkovitosti i djelotvornosti.

Prema članku 17. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske („NN“ 123/17 i 151/22.) Nacionalna razvojna strategija je hijerarhijski najviši akt strateškog planiranja u Republici Hrvatskoj koji služi za oblikovanje i provedbu razvojnih politika Republike Hrvatske. Ostali akti strateškog planiranja ne mogu biti u suprotnosti s Nacionalnom razvojnom strategijom.

Točkom 5.7. STRATEŠKI CILJ 7. »SIGURNOST ZA STABILAN RAZVOJ« Nacionalne razvojne strategije Republike Hrvatske do 2030. godine („NN“ 13/2021.) utvrđeno je unaprjeđenje sustava vatrogastva (slika 1.)

Slika 1. Prioritetna područja javnih politika za strateški cilj 7. »Sigurnost za stabilan razvoj«

U navedenoj točki se navodi:

„Gospodarski i socijalni napredak nije moguć bez osiguranja odgovarajuće globalne, nacionalne, regionalne i lokalne protupožarne zaštite, koncipirane na temeljima supsidijarnosti, pri čemu se vatrogastvo ističe kao jedan od vodećih i ključnih čimbenika sustava domovinske sigurnosti. Vatrogastvo uz policiju i oružane snage čini temeljni stup opće i nacionalne sigurnosti te je koncept sigurne Hrvatske nezamisliv bez dobro ustrojenih, motiviranih, opremljenih i osposobljenih vatrogasaca koji kroz gustu mrežu vatrogasnih postrojbi osiguravaju ujednačenu zaštitu od požara na cijelom području Hrvatske. Stoga ustrojavanje djelotvornog sustava vatrogastva kao najveće i najbrojnije žurne službe predstavlja prioritet u stvaranju sigurnog okruženja u Hrvatskoj.“

Prioriteti provedbe politike na području sustava vatrogastva:

- jačanje kapaciteta i otpornosti na svim razinama te u svim fazama sustava upravljanja vatrogasnim intervencijama
- jačanje sposobnosti vatrogasnih postrojbi kroz ulaganja u vatrogasnu infrastrukturu i nove tehnike i tehnologije radi skraćivanja vremena dolaska i vremena intervencije.“

Nacionalnu strategiju razvoja vatrogastva kao sektorska nacionalna strategija mora biti u suglasju s Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine („NN“ 13/2021.), te se u njoj trebaju detaljno razraditi naprijed navedena dva prioritetna područja provedbene politike na području sustava vatrogastva **s jasnim mjerljivim ulaznim i izlaznim parametrima.**

Prema članku 4. stavku 2. Uredbe o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave („NN“ 37/2023.), obvezni sadržaj dugoročnih akata sektorskog strateškog planiranja je:

„a) viziju razvoja jednog ili više upravnih područja, usklađenu s razvojnim smjerovima iz Nacionalne razvojne strategije

b) analizu stanja i/ili opis razvojnih potreba i razvojnih potencijala

c) strateške ciljeve jednog ili više upravnih područja s njihovim opisom

d) pokazatelje učinka (iz biblioteke pokazatelja) s početnim i ciljnim vrijednostima svakog pojedinog pokazatelja za razdoblje važenja akta

e) opis provedbenih mehanizama

f) terminski plan provedbe projekata od strateškog značaja s naznačenim ključnim koracima i rokovima u provedbi (ako je primjenjivo)

g) indikativni popis srednjoročnih akata strateškog planiranja koji izravno podupiru provedbu strateških ciljeva

h) indikativni financijski okvir s prikazom financijskih pretpostavki za provedbu strateških ciljeva

i) opis primjene načela partnerstva

j) opis okvira za praćenje i vrednovanje.“

Pored navedenog napominjemo da se člankom 34. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske („NN“ 123/17. i 151/22.) **mora ustrojiti u Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici unutarnja ustrojstvena jedinica za obavljanje i koordinaciju poslova strateškog planiranja koja su propisana navedenim Zakonom.** Unutarnja ustrojstvena jedinica u sustavu strateškog planiranja obavlja sljedeće poslove:

1. koordinira proces izrade, izvješćivanja i vrednovanja akata strateškog planiranja iz nadležnosti tijela državne uprave
2. pruža stručnu podršku drugim ustrojstvenim jedinicama tijela državne uprave u procesima izrade, provedbe, izvješćivanja i vrednovanja akata strateškog planiranja iz nadležnosti tijela državne uprave
3. osigurava usklađenost akata strateškog planiranja i izvješća iz nadležnosti tijela državne uprave s načelima i metodologijom sustava strateškog planiranja i upravljanja razvojem
4. osigurava pravodobnu dostupnost provjerljivih podataka potrebnih za provedbu, izvješćivanje i vrednovanje akata strateškog planiranja iz nadležnosti tijela državne uprave
5. u suradnji s drugim unutarnjim ustrojstvenim jedinicama, prati i nadzire provedbu akata strateškog planiranja iz članka 11. i 12. ovoga Zakona iz nadležnosti tijela državne uprave te izvješćuje Koordinacijsko tijelo i poduzima odgovarajuće radnje u slučaju uočenih odstupanja od plana
6. surađuje s Koordinacijskim tijelom radi pravilne primjene načela i metodologije strateškog planiranja i upravljanja razvojem
7. pruža podršku predstavnicima tijela državne uprave koji sudjeluju u radu mreže koordinatora za strateško planiranje i upravljanje razvojem
8. podnosi izvješća sukladno članku 18. stavku 6., članku 19. stavku 5. i članku 21. stavku 4. ovoga Zakona.

Primjedbe na predloženu Nacionalna strategija razvoja vatrogastva 2025 – 2034.

1. U uvodu se navodi novi pojam „**vatrozaštita**“ koji pojam nije nigdje definiran niti Zakonom o zaštiti od požara niti Zakonom o vatrogastvu pa se treba upotrebljavati pojam „zaštita od požara“ koji je definiran člankom 1. Zakona o zaštiti od požara („NN“ 92/10.) pa nije potrebno izmišljati nove pojmove koji nigdje nisu definirani;

2. U točki „Vizija i misija“ je navedeno: „Misija Hrvatske vatrogasne zajednice je **sudjelovanje u preventivnim aktivnostima smanjenja rizika od nastanka požara i drugih nesreća**“, dok je člankom 1. stavkom (2) Zakona o vatrogastvu definirano. „Vatrogasna djelatnost je **sudjelovanje u provedbi preventivnih mjera zaštite od požara i tehnoloških eksplozija**, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom i tehnološkom eksplozijom, pružanje tehničke pomoći u nezgodama i opasnim situacijama te obavljanje drugih poslova u nesrećama, ekološkim i inim nesrećama, a provodi se na kopnu, moru, jezerima i rijekama.“

Sukladno navedenom misija Hrvatske vatrogasne zajednice ne može biti sudjelovanje u preventivnim aktivnostima kod **drugih nesreća** jer za prevenciju potresa je nadležno Ministarstvo graditeljstva, za poplave Hrvatske vode, za prometne nesreće Ministarstvo unutarnjih poslova, za sigurnost kod prijevoza opasnih tvari, sigurnost plovila na moru te sigurnost željezničkog prometa Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture.

3. Posebnim Zakonom o vatrogastvu („NN“ 125/19.) članak 48. stavak 4. Utvrđeno je da „Nacionalna strategija razvoja vatrogastva sadrži **opis i analize postojećeg stanja vatrogastva u Republici Hrvatskoj** što u predloženom tekstu nema. Opis i analiza postojećeg stanja treba sadržavati pored opisa stanja u vatrogastvu i analizu požara na građevinama i otvorenom prostoru unazad 10 godina na koje su intervenirale vatrogasne

postrojbe sa pokazateljima broja požara izgorjele površine i materijalne štete nastale u požarima, te broja smrtno stradalih u požarima.

4. Prema članku 4. stavku 2. točki d) Uredbe o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave („NN“ 37/2023.), „**pokazatelje učinka (iz biblioteke pokazatelja) s početnim i ciljnim vrijednostima svakog pojedinog pokazatelja za razdoblje važenja akta**“

Dakle, nakon izvršenog opisa i analize postojećeg stanja (po godinama: broja požara, izgorjele prosječna površine po jednom požaru, materijalne štete, smrtno stradalih) trebaju se dobiti prosječni brojevi pokazatelji svakog od navedenih kriterija te se u Nacionalnoj strategiji trebaju utvrditi brojevi pokazatelji kojima se teži na kraju provedbe Nacionalne strategije razvoja a i tijekom njene provedbe jer se ista treba kontinuirano pratiti. Bez brojčanih i mjerljivih pokazatelja nije moguće utvrditi da li su mjere poboljšanja vatrogasnog sustava navedene u predloženoj Nacionalnoj strategiji razvoja vatrogastva dale ciljani rezultat zbog kojih se ulagalo u vatrogasni sustav.

5. Prema članku 34. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske („NN“ 123/17. i 151/22.) **mora se ustrojiti u Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici unutarnja ustrojstvena jedinica za obavljanje i koordinaciju poslova strateškog planiranja koja su propisana navedenim Zakonom.** Do sad nije ustrojena jedinica unutar Hrvatske vatrogasne zajednice koja bi obavljala i koordinirala poslove strateškog planiranja, te smatramo da predloženu Nacionalnu strategiju razvoja vatrogastva nema tko ozbiljno i stručno provoditi a što je osnovni preduvjet za donošenje ove Nacionalne strategije.

6. U točki 1.3 Nacionalne strategije stoji „Glavni vatrogasni zapovjednik, prema Zakonu o vatrogastvu, **predlaže kriterije za financiranje i uspostavljanje vatrogasne mreže** dok je prema članku 116. stavku 4. Zakona o vatrogastvu utvrđeno da „(4) *Vlada Republike Hrvatske će uredbom urediti način i kriterije za financiranje i utvrđivanje vatrogasne mreže iz stavka 1. ovoga članka.*“ pa se predlaže da se ovaj tekst uskladi sa Zakonom jer sigurno će prijedloge kriterija za određivanje i financiranje vatrogasne mreže izraditi Hrvatska vatrogasna zajednica a na uredbu treba se dobiti suglasnost drugih ministarstava a posebno Ministarstva financija, jer se tiče financiranja vatrogasne mreže iz poreza na dohodak.

7. U točki 2. Opis razvojnih potreba i razvojnih potencijala u tabeli u točki 3.1 Osnažiti HVZ i vatrogasne organizacije u unaprjeđenju vatrogasne preventive i nadzoru provedbe propisanih mjera zaštite od požara navodi se novi pojam „**nadzora protupožarne preventive**“, ovaj pojam nigdje nije definiran pa ga treba zamijeniti s pojmom „**nadzor provedbe preventivnih mjera zaštite od požara**“ koji je definiran Zakonom o zaštiti od požara članka 17.

8. U točki 2.3.1 Osnažiti vatrogasne organizacije u unaprjeđenju **vatrogasne preventive** i nadzoru provedbe propisanih mjera zaštite od požara navodi se pojam „Vatrogasna preventiva“ koji pojam nije nigdje definiran pa bi bolje bilo navesti „nadzoru i provedbi preventivnih mjera zaštite od požara“ jer vatrogasne postrojbe i vatrogasne zajednice prema Zakonu o zaštiti od požara mogu provoditi nadzor nad provedbom pojedinih mjera zaštite od požara sukladno članku 47. Zakona o zaštiti od požara.

9. U točki 4. **TERMINSKI PLAN SAVJETOVANJA I DONOŠENJA NACIONALNE STRATEGIJE RAZVOJA VATROGASTVA ZA RAZDOBLJE 2025. do 2034.** se navode termini koji su davno prošli pa bi te termine trebali uskladiti sa stvarnim realnim terminima.

S tim u vezi predlažemo da se izradi dopunjen prijedlog Nacionalne strategija razvoja vatrogastva koji će sadržavati sve elemente utvrđene navedenim dokumentima te da se u izradu iste uključe svi dionici u sustavu vatrogastva kako bi ista bila kvalitetno izrađena.

S poštovanjem,

PREDSJEDNIK
Udruge profesionalnih vatrogasaca Hrvatske
Goran Franković, dipl. ing. sig.

Dostavljeno na znanje:

Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Sektor za strateško planiranje i upravljanje razvojem, Miramarska cesta 22., 10.000 Zagreb